

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vetere Clerico, Monacho, Clerico-Monacho, Libri Tres

Primus veterem habitum: Secundus conuictum ac disciplinam: Tertius honores ac priuilegia describit

De Clerici, Monachi Vetere Institvto. Liber Primvs - Distinctus in tres Partes. In quibus, praeter veterem eorum habitu[m], multa quoque inserta de veste veterum laicorum. Breuiterq[ue] explicata singulorum origo, & antiquitas.

Landmeter, Laurentius

Lovanii, 1626

Cap. XII. Quid Byrrhus. variæ vocis illius interpretationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11007

ET MONACHORVM HABITV. 45
tinax. Cum autem Dalmaticæ quædam
essent chyrodæ, siue manicatæ, quæ-
dam sine manicis, Dalmaticam Cypriani
fuisse sine manicis, docent alia eius acta
quæ pro Dalmaticâ tunicam posuerunt.
Est enim tunica vestimentum sine manicis,
inquit Non. Marcell. Plura de Dalmaticis
vide apud Baronium. Tertia Cypriani ve-
stis, lacernum Byrrhum. Ac primùm quod
pertinet ad lacernum, si Ethnicos consu-
las, reperies illud breue indumentum fuis-
se ad arcendam pluuiam: atque ad hume-
ros brachiaque tegenda fuisse compo-
situm, docet Festus.

*In nota
ad mar-
tyrolog.
31. Maij.*

C A P V T XII.

*Quid Byrrhus. varia vocis illius
interpretationes.*

Difficiliore est Byrrhi explicatio. Qui-
dam volunt hâc voce significatum
lacernæ seu lacerni colorem. Nam notat
Festus Rufum colorem antiquis dictum
Burrhum. *Vnde & homines à potatione ru-
bentes,*

F 3

bentes,

46 DE VETERE CLERICORVM
bentes (inquit) *Burrhos vocamus*. Lacer-
num igitur Burrhum iuxta hanc inter-
pretationem, idem quod rufum.

Alij Byrrhum interpretantur sericum.
Ita Zonaras & Theodorus Balsamon, in-
terpretantes canonem 12. Concilij Gan-
gren. his fauet titulus in Codice Iustinia-
ni. *De vestibus holoberis*. Holoberæ enim
vestes iuxta Scholium Gottofredi, totæ
sericæ. Incerta tamen hæc opinio. præ-
fertim cum ex testimonio S. Augustini
constet, Byrrhos alios fuisse pretiosiores,
alios viliores. Deindè titulus in Codice
Iustiniani iuxta alios, non est, de vesti-
bus Holoberis, sed Holobaris, secundum
Bartholum; id est ob intextum aurum
grauibus. *βαγος* enim græcis; Latinis, gra-
uis, ponderosus: Aut (vt placet Alciato)
Holobryzis. eo quod totæ ex auro obryzo.

Tertiò, Lipsius in Amphitheatro, Byr-
rhos reponit inter pilleos, referens illud
Vopisci de Carino Imperatore *Donati ab*
Atrebatibus Byrrhi petiti, donati Byrrhi
Canusini. Sed cogimur à Lipsio recedere,
cum

cùm suprâ ex eius auctoritate, veteres tam Clericos quam laicos nudo capite adseruerimus: Byrrhus autem fuerit quotidiana Clericorum vestis.

Molanus quoque censuit Byrrhos seruijsse capiti tegendo, quia hoc faciunt Byrrhetâ. Sed respondeo. Eâdem ratione admittendum fore, veterum pallium capitis indumentum fuisse, quia hoc palliolum erat. Palliolum enim seruijsse capiti tegendo docent exempla quæ retulit Lipsius ac breuiter hic subiicio. Suetonius de Claudio, *Ob valetudinem, gladiatorio munere, nouo more, sedit palliolatus.* Quintilianus verò *Palliolum, sicut & fascias, & focalia, sola excusare potest valetudo.* Denique Seneca, *videbis quosdam graciles, & palliolo ac focali circumdatos.* Quomodo ergo palliolum capitis tegmen erat, non tamen pallium; ita byrrhetum, non byrrhus.

Quartò Alciatus, ex auctoritate Suidæ, *Byrrhū interpretatur ἐπεσεν δα, id est, sagū vestemue qua supra alias induimur.* Cui accedit Baronius, *Qui lacernum Byrrhum explicat*

*l. i. Pre-
termiff.*

Binius in
Notis ad
Concil.
Gangr.
Rosov.
in Ono-
mast.

explicat, Byrrhum per modum lacernæ compositum, vt nimirum fuerit species quædam lacernæ. Baronium sequuntur Binius & Profvenda. Qui addit in Glosario veteri Camberonensi, Byrrhum explicari per *pallium villatum, aut mantellum fimbriatum*. Confirmat Baronij sententiam etiam nunc durans Episcoporum habitus. Vnde post descriptas Cypriani vestes subdit citatus Baronius, *hoc genere indumenti videmus hodie vti S. R. E. Cardinales, atque Episcopos illos qui ex regularibus ad illam dignitatem prouecti sunt. Illi enim post vestem superinduunt lineam, & desuper solutam tunicam; & tantum humeros brachiaque tegens, lacernum Byrrhum.*

Quod ad inferiores Clericos attinet, habuerunt quoque illi lineam & Byrrhum. Ac quidem de Clericis S. Augustini est res indubitata. Disertè enim id adfirmat in Sermone de Communi vitâ suorum Clericorum.

Nemo (inquit) det lineam aut Byrrhum, nisi in communi, de communi accipiam mibi ipsi.

ipsi. Ergo tam ipse Augustinus quam eius Clerici in Lineâ & Byrrho. Hoc habitu etiam nunc vtuntur Canonici Regulares in Belgio, *qui vel solus* (inquit Rosvveida) *eos ex S. Augustini instituto esse declarat.*

Quid? inquires, S. Augustinus in Lineâ & Byrrho? Nullane ergò fides S. Ambrosio testi oculato ac supra omnem exceptionē, qui expressis verbis cucillum ei tribuit & quidem nigrum? *Novum Christianum, novis vestibus, cucullâ nigrâ induimus, cingulo ex corio nos ipsi præcinximus.* Quid apertius?

*Serm. de
convers.
S. Aug.
est inter
Ambro-
sianos
92.*

CAPVT XIII.

*Digressio de habitu aut veste S. Augustini.
& responsum motis contra eam obiectio-
nibus.*

REquirit hæc obiectio breuem disputatiunculam de habitu & instituto S. Augustini, quam hîc infero.

Ac quidem quod de eius habitu ex Ser-
mone S. Ambrosij adlegatum est, nullius
omninò momenti esse nimis evidens est:

G cum